

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોનેતેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટેમૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ મધ્યે ગુજરાત ઉચ્ચ અદાલતમાં

આર/ સ્પેશીઅલ સિવિલ એપ્લીકેસન નં. ૧૦૩૬૭/૨૦૧૮

મંજૂરી અને સહી માટે:

સન્માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રી એ. જે. શાસ્ત્રી

=====

૧.	શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારો ચુકાદો જોઈ શકે?	હા.
૨.	પત્રકારને સોંપવામાં આવે કે કેમ?	હા.
૩.	શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની અસલ નકલ જોવા માગે છે?	ના.
૪.	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ હુકમના અર્થઘટન અંગેના કાયદાના મહત્વપૂર્ણ પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	ના.

=====

ત્રિકમ કલાભાઈ શેલડિયા

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને જ અન્ય (ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ માટે શ્રી અમિત એન ચૌધરી (૫૫૯૯)

સરકાર પ્લીડર (૧) પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૫ માટે એમ. આર. દેવાંગ વ્યાસ
(૨૭૯૪) પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૪ માટે ડી. એસ. (૬૫) દ્વારા પ્રતિવાદી
(ઓ) નંબર માટે આપવામાં આવેલ નિયમ.

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રી એ. જે. શાસ્ત્રી

તારીખ: ૧૭/૧૦/૨૦૧૮

મૌખિક ચુકાદો

૧. ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૬ હેઠળ હાલની અરજી નીચેની રાહત
માંગવાના હેતુથી દાખલ કરવામાં આવી છે:

“અ) જિલ્લા જેલ, નાટિયાદમાં રાખવામાં આવેલી ગેરકાયદેસર અટકાયતમાંથી અરજદારને મુક્ત કરવા માટે અટકાયત અધિકારીને આદેશની રિટ જારી કરીને તમારા પ્રભુત્વ નામદાર કોર્ટ .

બી) તમારા પ્રભુત્વ નામદાર કોર્ટ વર્તમાન અરજીના પરિશિષ્ટ A પર આદેશ No.DTN/ECA/૨/૨૦૧૮ દ્વારા ૧૮/૦૬/૨૦૧૮ પર જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ, અમરેલી દ્વારા પસાર કરાયેલા અટકાયતના આદેશને રદ કરવા અને રદ કરવા .

સી) હાલની અરજીની સુનાવણી અને અંતિમ નિકાલ બાકી છે, જે પ્રતિવાદીઓના સત્તાને નિર્દેશ આપે છે કે તેઓ જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ, અમરેલી દ્વારા ૧૮/૦૬/૨૦૧૮ પર પસાર કરાયેલા અટકાયતના આદેશને રોકશે, જે વર્તમાન અરજીના પરિશિષ્ટ A પર આદેશ No.DTN/ECA/૨/૨૦૧૮ દ્વારા આપવામાં આવ્યો છે.

ડી) નામદાર કોર્ટ અરજદારની તરફેણમાં યોગ્ય માનવામાં આવે તે કોઈપણ અન્ય અને વધુ આદેશ પસાર કરવા માટે ખુશ છે. ”

૨. વર્તમાન અરજી જે આધાર પર અદાલત સમક્ષ લાવવામાં આવી છે તે એ છે કે અરજદાર શેદુભર ગામમાં રહે છે, જે આવશ્યક ચીજવસ્તુ અધિનિયમ, ૨૦૦૪ ની જોગવાઈઓ હેઠળ તેમના નામે લાઈસન્સ સાથે વાજબી કિંમતની દુકાન ધરાવે છે, જે શેદુભરના હાઉસ No.૮૧૬, તાલુકો.જીદો અમરેલી પર સ્થિત છે. અરજદાર લગભગ ૧૪ વર્ષથી ગરીબી રેખા નીચે કાર્ડ ધારકોને આવશ્યક ચીજવસ્તુઓનું વિતરણ કરી રહ્યા છે. અરજદાર અમરેલી ખાતે આવેલી આ દુકાનમાંથી પોતાની આજીવિકા કમાઈ રહ્યો છે. તે આગળ અરજદારનો કેસ છે કે જૂન, ૨૦૧૭ ના મહિનામાં લાપડિયા અને રિકડિયા ગામમાં સ્થિત એક મનસુખભાઈ ભૂરાભાઈની વાજબી કિંમતની દુકાન પર દરોડા પાડવામાં આવ્યા હતા અને સત્તાવાળાઓને કેટલીક અનિયમિતતા અને ગેરકાયદેસરતા મળી આવી હતી. આના પરિણામે, ઉક્ત મનસુખભાઈ ભૂરાભાઈનું વાજબી કિંમતનું લાઈસન્સ સત્તાધિકારી દ્વારા રદ કરવામાં આવ્યું હતું. અરજદાર તે ચાર્જ લેવા માટે સંમત ન હોવા છતાં પુરવઠા નિરીક્ષક (મામલાતદાર અમરેલી) એ ૦૮.૦૬.૨૦૧૭ પર અરજદારને મનસુખભાઈની દુકાનનો હવાલો સોંપ્યો હતો. જો કે, અરજદારે દલીલ કરી છે કે મામલાતદાર, અમરેલીએ સુરક્ષા આપી છે કે દુકાનમાં વ્યક્તિગત રીતે હાજર રહેવાની જરૂર નથી અને અન્ય વ્યક્તિ દુકાન સંભાળશે. તેના પર, અરજદારે પુરવઠાની ઓફર પર તેની સહી કરવી પડશે. અરજદાર દ્વારા વધુમાં ભારપૂર્વક જણાવવામાં આવ્યું છે કે ૨૩.૦૨.૨૦૧૮ પર, ૨૩.૦૨.૨૦૧૮ પર લાપડિયા અને રિકડિયા ગામની વાજબી કિંમતની દુકાન

પર વધુ દરોડા પાડવામાં આવ્યા હતા અને ગેરકાયદેસરતા મળી આવી હતી કે મનસુખભાઈ આ બંને દુકાનોમાં ચાર્જ દ્વારા કામ કરતા હતા જે અરજદારને સોંપવામાં આવી હતી. દરોડા દરમિયાન કામદારનું નિવેદન નોંધવામાં આવ્યું હતું અને આગળની તપાસ શરૂ કરવામાં આવી હતી. અરજદાર રજૂ કરે છે કે ત્યારબાદ ગામ શેઠ ખાતેના વાજબી ભાવની દુકાન પર વધુ દરોડા પાડવામાં આવ્યા છે પરંતુ એક પણ ગેરકાયદેસરતા મળી નથી. અરજદાર દ્વારા જણાવવામાં આવ્યું છે કે તપાસ દરમિયાન લપડિયા અને રિકાડિયા ગામમાં કુલ ૨૧૬ જેટલા બનાવટી અને બનાવટ કાર્ડ ધારકો મળી આવ્યા છે અને દુકાનની ફરિયાદ પુસ્તિકાનો ડેમો ન રાખવા બદલ કિંમતની ચાદી ન જાળવવા બદલ ઘણી ગંભીર અનિયમિતા નોંધવામાં આવી છે. ત્યાં કોઈ ઇલેક્ટ્રિક વજન ધોરણ મળ્યું ન હતું, કેરોસીન સ્ટોક રજિસ્ટર યોગ્ય રીતે જાળવવામાં આવતું નથી. દુકાનમાં સ્વચ્છતાનો અભાવ જોવા મળ્યો હતો અને અન્ય ઘણી અનિયમિતતાઓ જોવા મળી હતી જેના કારણે મામલાતદાર, અમેલીએ અન્ય આરોપી વ્યક્તિઓ સાથે અરજદાર સામે આવશ્યક ચીજવસ્તુ અધિનિયમની કલમ ૬ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે ૧૬.૦૬.૨૦૧૮ પર અમેલી તાલુકા પોલીસ સ્ટેશનમાં ૨૦૧૮ ની I-C.R.No.૫૧ તરીકે ફરિયાદ નોંધાવી હતી. વધુમાં ભારપૂર્વક જણાવવામાં આવ્યું છે કે અરજદારને નીચેની અદાલત દ્વારા નિયમિત જામીન પર મુક્ત કરવામાં આવ્યો હતો અને આવી એફ. આઈ. આર. ના આધારે, અરજદારને જરૂરી ચીજવસ્તુઓના પુરવઠાના કાળાબજાર નિવારણ અધિનિયમની કલમ

૩ની પેટા કલમ (૨) હેઠળ અટકાયતમાં લેવામાં આવ્યો છે. ડીટીએન/ઇસીઆર/૨/૨૦૧૮ અને અરજદારને જિલ્લા જેલ, નડિયાદ મોકલવામાં આવ્યો હતો.અટકાયતના આ આદેશને વિવિધ આધારો પર વિશેષ નાગરિક અરજીનો વિષય બનાવવામાં આવ્યો છે.

૩. અદાલતે, અરજીમાં સમાવિષ્ટ દાવાઓને ધ્યાનમાં રાખીને, ૦૯.૦૭.૨૦૧૮ ના આદેશ દ્વારા અરજીને સ્વીકારવા માટે ખુશી વ્યક્ત કરી હતી અને અટકાયતની વાસ્તવિક તારીખને ધ્યાનમાં રાખીને આ અરજીને શ્રેણીબદ્ધ રીતે અંતિમ સુનાવણી માટે મૂકવાનો કાર્યાલયને નિર્દેશ આપ્યો હતો. આના પરિણામે, અરજી આખરે આ અદાલત સમક્ષ વિચારણા માટે આવી હતી.

૪. મિસ્ટર. એચ. આર. પ્રજાપતિ, મિસ્ટર. અમિત ચૌધરી સાથે હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ, વિદ્વાન વકીલે અરજદારનું પ્રતિનિધિત્વ કર્યું છે અને વર્તમાન અરજીના સંદર્ભમાં લેખિત રજૂઆતો કરી છે અને તે મુજબ જાણીતા સહાયક સરકારી પ્લીડરે પણ લેખિત રજૂઆતો રજૂ કરી છે અને દલીલો પૂર્ણ થયા પછી આ બાબત આદેશો માટે મૂકવામાં આવી હતી અને આ પૃષ્ઠભૂમિ સાથે અરજીને અંતિમ સુનાવણી માટે લેવામાં આવી છે. અરજદાર વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી પ્રજાપતિ એ ભારપૂર્વક દલીલ કરી છે કે અટકાયતનો આદેશ જે ૧૮.૦૬.૨૦૧૮ પર પસાર કરવામાં આવ્યો છે તે નિરીક્ષણ પર આધારિત છે જે

પ્રતિવાદી સત્તામંડળના અધિકારીઓ દ્વારા હાથ ધરવામાં આવ્યું છે જે ૨૦૧૮ની IC.R.No.૫૧ તરીકેની એફ. આઈ. આર. દાખલ કરવામાં આવ્યું હોવાનું બહાર આવ્યું છે. અરજદાર સામે જે આક્ષેપો કરવામાં આવ્યા છે તે એવા નથી કે જે અટકાયતની કાર્યવાહી સાથે અરજદારની મુલાકાત લે. એવું કહેવામાં આવ્યું છે કે ૨૦૧૮ની IC.R.No.૫૧ તરીકે નોંધાયેલી એફ. આઈ. આર. અનુસાર અરજદારની ૧૭.૦૬.૨૦૧૮ પર ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. તપાસ અધિકારીએ ૧૮.૦૬.૨૦૧૮ પર અરજદાર સામે દસ દિવસના સમયગાળા માટે રિમાન્ડ માંગવા માટે અરજી દાખલ કરી છે. વિદ્વાન મેજિસ્ટ્રેટે ૨૧.૦૬.૨૦૧૮ સુધી રિમાન્ડ મંજૂર કર્યા હતા અને અરજદારને ૨૧.૦૬.૨૦૧૮ પર ૧૨:૦૦ વાગ્યે વિદ્વાન મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ રજૂ કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો બપોર. વિદ્વાન મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ રજૂ કરવા પર, અરજદારે ૨૧.૦૬.૨૦૧૮ પર જામીન માટે અરજી દાખલ કરી હતી પરંતુ તે પરત કરવા માં આવી ન હતી કારણ કે તે વિદ્વાન મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ જાળવવા યોગ્ય ન હતી. પરિણામે, અરજદારે અમેરેલીખાતેની વિદ્વાન સેશન્સ કોર્ટ સમક્ષ ૨૦૧૮ની ક્રિમિનલ મિસેલેનિયસ એપ્લિકેશન No.૪૭૭ તરીકે જામીન અરજી રજૂ કરી હતી અને તેને ૨૬.૦૬.૨૦૧૮ ના આદેશ દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવી હતી અને આ વર્ણન કરીને અરજદાર દ્વારા દલીલ કરવામાં આવે છે કે અટકાયત સત્તામંડળે અટકાયતના આદેશનો અમલ કર્યો છે જ્યારે અરજદાર કસ્ટડીમાં હતો અને અટકાયત સત્તામંડળને તે વિશે જાણ નહોતી. આ દલીલ ઉઠાવીને, વિદ્વાન

વકીલ શ્રી પ્રજાપતિ દ્વારા રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે નિર્ણયોના કેટેનાને ધ્યાનમાં રાખીને, સત્તાવાળાઓ વ્યક્તિ સામે માન્ય રીતે અટકાયતનો આદેશ પસાર કરતી વખતે અવલોકન કરે તેવી અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે. સત્તામંડળ એ હકીકતથી વાકેફ હોવું જોઈએ કે સંબંધિત અટકાયત ખરેખર કસ્ટડીમાં છે, સત્તામંડળને સંતોષ થવો જોઈએ અને એવું માનવાનું કારણ હોવું જોઈએ કે તેની સમક્ષ મૂકવામાં આવેલી વિશ્વસનીય સામગ્રીના આધારે તેને જામીન પર મુક્ત કરવામાં આવે તેવી વાસ્તવિક સંભાવના છે અને આમ મુક્ત થયા પછી તે પૂર્વગ્રહયુક્ત પ્રવૃત્તિઓમાં સામેલ થવાની સંભાવના છે અને જો તેને અટકાયતમાં રાખવી જરૂરી જણાય તો તેને આવી પ્રવૃત્તિઓ કરવાથી રોકવા માટે, જો સત્તાધિકારી આદેશ પસાર કરે, તો આ સંબંધમાં સંતોષ નોંધાવ્યા પછી, આવા આદેશને આ આધાર પર રદ કરી શકાતો નથી કે સત્તા માટે યોગ્ય માર્ગ જામીનનો વિરોધ કરવાનો હતો અને જો જામીન આપવામાં આવે તો, તેમ છતાં ઉચ્ચ અદાલત સમક્ષ તેની પૂછપરછ કરવાની સ્થિતિ. આ રજૂઆત માટે, વિદ્વાન વકીલે નીચેના નિર્ણયો પર આધાર રાખ્યો છે:

(i) (૨૦૧૫) ૧૬ એસ. સી. સી. ૨૫૩, ચેમ્પિયન આર. સંગમા વિરુદ્ધ

મેઘાલય રાજ્ય;

(૨) ૨૦૦૪ (૧) જી. એલ. એચ. ૫૭ (એસસી), યુનિયન ઓફ

ઈન્ડિયા વિ. પોલ માણિકમ;

(૩) ૧૯૯૨ (૧) એસ. સી. સી. ૧, અબ્દુલ સાથર ઈબ્રાહિમ માણિક
વિરુદ્ધ ભારત સંઘ અને

(iv) ૧૯૯૧ (૧) એસ. સી. સી. ૧૨૮; કમરુન્નિસા વિરુદ્ધ ભારત સંઘ

૪.૧ વધુમાં, એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે અટકાયત અધિકારી આ મામલાના મહત્વપૂર્ણ અને મહત્વપૂર્ણ પાસાને ધ્યાનમાં લેવામાં નિષ્ફળ ગયા છે, જેની અરજદારની અટકાયત પર સીધી અસર પડે છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે અરજદારની વાજબી કિંમતની દુકાનનું લાઈસન્સ લાઈસન્સિંગ ઓથોરિટી દ્વારા તપાસ દરમિયાન ૯૦ દિવસના સમયગાળા માટે લાઈસન્સિંગ ઓથોરિટી દ્વારા સસ્પેન્ડ કરવામાં આવ્યું છે, જ્યારે અટકાયતનો આદેશ ૧૮.૦૬.૨૦૧૮ પર પસાર કરવામાં આવ્યો છે અને તેથી, સંતોષ સંપૂર્ણપણે ખૂટે છે કે લાઈસન્સ સસ્પેન્ડ હોવા છતાં અરજદાર નજીકના ભવિષ્યમાં તેની કથિત પ્રવૃત્તિઓ કેવી રીતે ચાલુ રાખી શકે છે. નિવારક અટકાયતનો હેતુ વ્યક્તિને નજીકના ભવિષ્યમાં તેની કથિત પ્રવૃત્તિ ચાલુ રાખવાથી અટકાવવાનો છે અને લાઈસન્સ પહેલેથી જ સસ્પેન્ડ કરવામાં આવ્યું હોવાથી, અરજદારને આવી પ્રવૃત્તિ સાથે ચાલુ રાખવાની કોઈ સંભાવના નથી, ખાસ કરીને જ્યારે અટકાયતનો આદેશ માત્ર થોડા દિવસોમાં જ પસાર કરવામાં આવે છે એટલે કે ૧૮.૦૬.૨૦૧૮ અને તેથી, અધિકારી તરફથી આવી કાર્યવાહીને કારણે અટકાયતનો હેતુ નિરાશ થઈ જાય છે. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે

સામાન્ય કાયદો અરજદારને ફરીથી આવી પ્રવૃત્તિમાં સામેલ થતા અટકાવશે નહીં અને વિગતવાર સત્તાધિકારી પણ એ ધ્યાનમાં લેવામાં નિષ્ફળ ગયા છે કે લાઈસન્સનું સસ્પેન્શન કથિત પ્રવૃત્તિઓને રોકવા માટે પૂરતો ઉપાય ન હોઈ શકે. તેથી, આવા મહત્વપૂર્ણ પાસાઓ પર ધ્યાન ન આપવું એ અટકાયત અધિકારીના ખૂબ જ વ્યક્તિલક્ષી સંતોષને દૂષિત કરશે. પરિણામે, આ આધાર પર જ અરજી મંજૂર થવાને પાત્ર છે. અરજદારને આ પ્રકારની પ્રવૃત્તિમાં સામેલ થવાથી રોકવા માટે તેની સામે લેવામાં આવતા વૈકલ્પિક પગલાને સત્તાધિકારી દ્વારા બિલકુલ ધ્યાનમાં લેવામાં આવતું નથી અને તેથી નીચેના નિર્ણયો પર આધાર રાખીને, દલીલ કરવામાં આવે છે કે અટકાયત કરનાર સત્તાધિકારી દ્વારા કોઈ કેસ કરવામાં આવતો નથી.

(i) ૧૯૮૩ (૨) જી. એલ. આર. ૮૪૯ (ડી. બી.), દલપતભાઈ

ભીખાભાઈ પટેલ વિરુદ્ધ જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ, સુરત

(૨) ૧૯૯૮ (૧) જી. એલ. આર. ૭૧૦, હરસુખભાઈ જસુભાઈ જોશી

વિરુદ્ધ જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ

(૩) ૧૯૯૯ (૧) જી. એલ. એચ. ૧૪૫, ઉપેન્દ્રભાઈ જસુભાઈ જોશી

વિરુદ્ધ જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ

(iv) ૧૯૯૯ (૧) જી. એલ. એચ. ૪૩૨, મુસાભાઈ સોધા વિરુદ્ધ રાજ્ય

(v) ૧૯૯૯ (૨) જી.સી.ડી ૧૧૬૩, સંગીતાબેન અતુલકુમાર પટેલ
વિરુદ્ધ જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ અને

(vi) ૨૦૦૨ Cri.L.J. ૬૮૬, ખિમજીભાઈ નાગજીભાઈ પરમાર વિરુદ્ધ.
જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ

૪.૨ શ્રીમાન. પ્રજાપતિ, વિદ્વાન વકીલે વધુમાં દલીલ કરી છે કે લેખિત રજૂઆત સત્તામંડળને એટલે કે પ્રતિવાદી નં.૨ પ્રતિનિધિત્વમાં વર્ણવેલ આધારો પર અટકાયતના આદેશને રદ કરવાની સત્તામંડળને વિનંતી કરવા પર ૦૪.૦૭.૨૦૧૭. કાયદાની સ્થાયી સ્થિતિ અનુસાર, અટકાયત અધિકારી આ રજૂઆતનું શું થયું છે તે સંતોષવાની જવાબદારી હેઠળ છે. પ્રતિવાદી નંબર ૨ દ્વારા રજૂઆત સાથે કઈ રીતે વ્યવહાર કરવામાં આવ્યો હતો અને આવા સંજોગોને સમજાવવામાં નિષ્ફળ રહેવું એ ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨ (૫) નું ઉલ્લંઘન કરવા સમાન હશે, તેથી, અરજદારની સતત અટકાયત પણ કલમ ૨૧ નું ઉલ્લંઘન કરશે. અટકાયત અધિકારીની જવાબદારી હતી કે તે ૦૪.૦૭.૨૦૧૮ પરની રજૂઆત સલાહકાર મંડળને મોકલે અને જો સલાહકાર મંડળ આ

રજૂઆતને અન્ય સંબંધિત અધિકારીઓને પણ તેમના વિચારણા માટે મોકલવામાં નિષ્ફળ જાય, તો સતત અટકાયત ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨ (૫) નું ઉલ્લંઘન છે. આ બાબત સત્તામંડળ દ્વારા સંતુષ્ટ થઈ નથી. આના પરિણામે, અરજદારની અટકાયત ચાલુ રાખીને ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨ (૫) નું ઉલ્લંઘન થાય છે અને તે હેતુ માટે અરજદારના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા ઉદ્દેખિત નિર્ણયો નીચે મુજબ છે.

(i) (૨૦૧૩) ૪ એસ.એસ.સી ૪૩૫; અબ્દુલ નાસર આદમ ઈસ્માઈલ મારફતે અબ્દુલ બશીર આદમ ઈસ્માઈલ વિરુદ્ધ મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય;

(૨) (૨૦૧૨) ૧૧ એસ. સી. સી. ૭૪૫, રાશિદ કપાડિયા વિ. મેઘા ગાડગિલ

(૩) (૨૦૧૧) ૧૦ એસ. સી. સી. ૭૮૧, ઉમ્મુ સબીના વિ. કેરળ રાજ્ય

૪.૩ વધુમાં એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે અટકાયત અધિકારી પાસેથી હંમેશાં અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે કે તેઓ અટકાયતના આધાર, જામીન પર આવી વ્યક્તિને મુક્ત કરવાની સામગ્રી અને નિવારક અટકાયત હેઠળ આવી વ્યક્તિને અટકાયતમાં રાખવાની જરૂરિયાત દર્શાવવા અને પેરામાં કરવામાં

આવેલા નિરીક્ષણને ધ્યાનમાં રાખીને તેમના મગજને લાગુ કરે અને તેમની જાગૃતિ દર્શાવે:૧૪ ૧૯૯૩ (૨) જી. એલ. એચ. ૬૧૭ માં અહેવાલિત બિરેન્દ્ર કુમાર રાય વિરુદ્ધ ભારત સંઘના કેસમાં નિર્ણય દ્વારા, રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે આ સંજોગોમાં સતત અટકાયત સંપૂર્ણપણે ગેરકાયદેસર છે અને અરજદાર તાત્કાલિક મુક્ત થવા પાત્ર છે. શ્રીમાન. પ્રજાપતિ, વિદ્વાન વકીલે આગળ રજૂઆત કરી છે કે સર્વોચ્ચ અદાલતે હરધન સાહા વિરુદ્ધના પશ્ચિમ બંગાળ રાજ્યએ કેસમાં ચુકાદો આપ્યો છે. (૧૯૭૫) ૩ એસ. સી. સી. ૧૯૮ માં અહેવાલ આપ્યો છે કે નિવારક અટકાયતના કિસ્સામાં, આદેશ આંતરિક સુરક્ષા જાળવણી અધિનિયમ, ૧૯૭૧ હેઠળ પસાર કરવામાં આવ્યો છે જેમાં નિવારક અટકાયત અને કાર્યવાહી વચ્ચેના તફાવતને વ્યાખ્યાયિત કરવાની માંગ કરવામાં આવી હતી અને એવું માનવામાં આવ્યું હતું કે નિવારક અટકાયતનો આવશ્યક ખ્યાલ એ છે કે અરજદારની અટકાયત એ તેને જે કર્યું છે તેના માટે સજા આપવા માટે નથી પરંતુ તેને તે કરવાથી રોકવા માટે છે અને તેથી, આ ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ પાસાને સત્તાધિકારી દ્વારા યોગ્ય રીતે ગણવામાં આવતું નથી, અરજદારની અટકાયત રદ કરવામાં આવે છે. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે નિવારક અટકાયતની બાબતમાં ગુનાની ગંભીરતા અપ્રસ્તુત છે. નિવારક અટકાયત એ વ્યક્તિની સ્વતંત્રતા માટે ગંભીર અવરોધ છે, પ્રક્રિયાગત સુરક્ષા માત્ર તેને ઉપલબ્ધ રક્ષણ છે અને તેથી, તેનું કડક પાલન જરૂરી છે. સર્વોચ્ચ અદાલતે, શ્રીમાન. પ્રજાપતિ દ્વારા દલીલ કરવામાં આવી છે તેમ, વિદ્વાન

વકીલે, શ્રીમતીના કેસમાં નિર્ણયોમાં આવી દરખાસ્તો મૂકી છે. ઇચ્યુ ટેવી ચોરાશિયા વિ. ભારત સંઘે (૧૯૮૦) ૪ એસ. સી. સી. ૫૩૧માં અહેવાલ આપ્યો હતો, કમલેશકુમાર ઈશ્વરદાસ પટેલ વિ. ના કેસમાં. ભારત સંઘે (૧૯૯૫) ૪ એસ. સી. સી. ૫૧માં અહેવાલ આપ્યો હતો અને કુંદનભાઈ દુલાભાઈ શેખ અને રેખા વિ. ના કેસમાં. તમિલનાડુ રાજ્યએ (૨૦૧૧) ૫ એસ. સી. સી. ૨૪૪માં અહેવાલ આપ્યો હતો અને ઉપર દર્શાવેલ કાયદાની સ્થિતિને ધ્યાનમાં લેતા, અરજદારના વિદ્વાન વકીલે અદાલતને અરજીમાં વિનંતી મુજબ રાહત આપવા વિનંતી કરી છે. અન્ય કોઈ રજૂઆત કરવામાં આવી નથી.

૫. અરજદાર વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ દ્વારા લેવામાં આવેલા વલણને પહોંચી વળવા માટે, દાકતર. વેણુગોપાલ પટેલ, અરજદાર વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન સહાયક સરકારી પ્લીડરે સત્તાધિકારી વતી લેખિત રજૂઆતો રેકૉર્ડ પર મૂકી છે અને ભારપૂર્વક દલીલ કરી છે કે અરજદાર સમાજના નીચલા વર્ગને સ્પર્શતી ગંભીર પ્રવૃત્તિઓમાં સામેલ છે અને તેથી, આ યોજનામાં, જેમાં લગભગ ૨૨૦ બનાવટી કાર્ડ ધારકો સામેલ છે, કડક કાર્યવાહી થવાને પાત્ર છે અને તેથી, અટકાયત એ એકમાત્ર પગલું છે જેના દ્વારા અરજદારને નિયંત્રિત કરી શકાય છે. લેખિત રજૂઆતમાં એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે નિરીક્ષણ ટીમ દ્વારા તપાસ દરમિયાન ૨૧૦ બનાવટી કાર્ડ ધારકો મળી આવ્યા છે અને તેમના નામ હેઠળ આવશ્યક ચીજવસ્તુઓ લઈ જવામાં આવી છે અને તેનો નિકાલ કરવામાં

આવ્યો છે, જેના પરિણામે માત્ર રાજ્યના ખજાનાને જ ભારે નુકસાન થયું નથી, પરંતુ વાસ્તવિક જરૂરિયાતમંદ વ્યક્તિને સમાજના પાયાના સ્તરના લોકોથી વંચિત રાખવાની અસર થઈ છે અને તેથી, અરજદાર તરફથી આ ગંભીર કૃત્ય છે, જેના માટે કોઈ નરમાઈ બતાવવામાં ન આવે. શ્રીમાન પટેલ, વિજ્ઞાન સહાયક સરકારી પ્લીડરે રજૂઆત કરી છે કે કહેવાતી વાજબી કિંમતની દુકાનના પ્રભારી હોવાના કારણે, અરજદાર આ દુકાનની બાબતો પર દેખરેખ રાખવા માટે જવાબદાર હતો, ભલે તેણે રજૂઆત કરી હોય કે તે મામલાતદાર દ્વારા બળજબરીથી આપવામાં આવેલ ચાર્જ છે. એકવાર અરજદારે આરોપ સ્વીકાર્યા પછી તે સમજાવટ હેઠળ હોઈ શકે છે, અરજદાર આવી વાજબી કિંમતની દુકાનની સંભાળ રાખવાની જવાબદારી હેઠળ છે અને વ્યક્તિલક્ષી સંતોષ પર પહોંચતી વખતે સક્ષમ સત્તામંડળે સ્પષ્ટપણે બધું જ વર્ણવ્યું છે, જે અરજદાર સામે જવાબદાર ગણાવવામાં આવ્યું છે, અને એકવાર સત્તાધિકારી સામગ્રીના આધારે વ્યક્તિલક્ષી સંતોષ પર પહોંચી ગયા પછી, અરજદારને વર્તમાન અરજી રજૂ કરવા માટે ભાગ્યે જ કોઈ વાજબીપણું છે. શ્રીમાન પટેલ દ્વારા દલીલ કરવામાં આવી છે તેમ મામલાતદાર, અમરેલી પરની જવાબદારી અને જવાબદારી, પરંતુ એકવાર તેની સહી કર્યા પછી, અરજદાર લાગુ કાયદાની પ્રક્રિયા અને જોગવાઈઓનું ઉદ્ધંધન કરી શકતો નથી. શ્રીમાન પટેલ, વિજ્ઞાન સહાયક સરકારી પ્લીડર અનુસાર, એક વાર્તા સામે આવી છે કે મામલાતદાર દ્વારા સમજાવટ હેઠળ બળજબરીથી આરોપ મૂકવામાં આવ્યો છે. સત્તામંડળ દ્વારા વ્યક્તિલક્ષી સંતોષ

પર પહોંચવા માટે ૩૦ જેટલા કારણો દર્શાવવામાં આવ્યા છે અને તેથી, અરજદાર માટે મૂળભૂત અધિકાર અને સ્વતંત્રતાના ખ્યાલનો આશ્રય લેવાનું ખુલ્લું નથી.

૫.૧ શ્રીમાન પટેલ , વિદ્વાન સહાયક સરકારી વકીલે દલીલ કરી છે કે આર. ટી. આઈ. કાર્યકર્તા નાથભાઈ સુખડિયાએ પણ રજૂઆત કરી છે કે કુલ ૨૮ પરિવારોના દેવદિયા ગામના એક વ્યક્તિ/રહેવાસીનું રેશનકાર્ડ પણ ચલાવવામાં આવી રહ્યું છે અને ચાલુ રાખવામાં આવ્યું છે, જેમાં માર્ચ, ૨૦૧૮ મહિનાનું કોઈ બિલ બહાર પાડવામાં આવ્યું નથી, જે સ્પષ્ટપણે સૂચવે છે કે બનાવટી કાર્ડ ધારકોના આધારે વાજબી ભાવની દુકાન ચલાવવા માટે એક વ્યવસ્થિત ડિઝાઈન છે. લર્નડ આસિસ્ટન્ટ ગવર્નમેન્ટ પ્લીડર પછી ૨૦૧૮ ની સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન No.૧૦૦૫૭ માં કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા ૧૬.૦૮.૨૦૧૮ ના નિર્ણયમાં કરવામાં આવેલા કેટલાક અવલોકનો પર આધાર રાખ્યો અને પેરા:૬.૧ જેમ દલીલ કરવામાં આવી છે તેમ તે બિલકુલ લાગુ પડતું નથી. હકીકતો સંપૂર્ણપણે અલગ છે અને તેથી, અરજદાર દ્વારા તેનો કોઈ આશ્રય લઈ શકાતો નથી. વધુમાં એવી જોરદાર દલીલ કરવામાં આવી છે કે અરજદાર, વાજબી ભાવની દુકાન ચલાવવાની તેમની આ પ્રકારની પ્રવૃત્તિ દરમિયાન, આ ઘટના અને અનિયમિતતા એક જ દિવસની ઘટના કે એક પણ ઘટના પર નહોતી. હકીકતમાં, ગેરકાયદેસર અને અનિયમિત પ્રકૃતિની વ્યવસ્થિત ઓપરેટિવ પ્રવૃત્તિ અને જેને અટકાયતની કાર્યવાહીને ન્યાયી ઠેરવવાનો અધિકાર

મળ્યો છે અને સમય જતાં, બનાવટી કાર્ડ પ્રદાન કરવાની આ પ્રવૃત્તિ એક સતત પ્રવૃત્તિ છે અને તેથી, *ચેમ્પિયન આર. સંગમા વિરુદ્ધ મેઘાલય રાજ્યના* કિસ્સામાં આપવામાં આવેલ નિર્ણય (૨૦૧૫) ૧૬ એસસીસી ૨૫૩ માં અહેવાલ આપ્યો હતો.તેનાથી વિપરીત, અરજદારની પ્રવૃત્તિએ જરૂરિયાતમંદ વ્યક્તિઓને જીવનની મૂળભૂત જરૂરિયાતોથી વંચિત કરી દીધા છે.અરજદારે પોતાની જાતને કાર્યરત વ્યૂહરચના દ્વારા ભંડોળની ગેરરીતિઓની ખોટી રજૂઆતમાં સામેલ કરી છે જેને સત્તામંડળે યોગ્ય રીતે સમજી છે અને અટકાયતનો આદેશ પસાર કર્યો છે.લર્નડ આસિસ્ટન્ટ ગવર્નમેન્ટ પ્લીડર પછી કેટલાક નિર્ણયો પર આધાર રાખે છે જે પેરામાં વર્ણવવામાં આવે છે:૧૫, ૧૬ અને લેખિત રજૂઆતોમાંથી ૧૭ જે છે; *કુમારી વિરુદ્ધ કુમારીના કિસ્સામાં. આંધ્ર પ્રદેશ સરકારે (૧૯૮૮) ૧ એસ. સી. સી. ૨૯૬* માં અહેવાલ આપ્યો હતો, *યુનિયન ફોર સિવિલ લિબર્ટીઝ વિરુદ્ધના કિસ્સામાં. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયાએ (૨૦૧૩) ૨ એસ. સી. સી. ૬૬૩* માં અહેવાલ આપ્યો હતો અને કેટલાક ફકરાનો ઉલ્લેખ કરીને દલીલ કરવામાં આવી છે કે અરજદારને અટકાયત હેઠળ પકડવામાં સત્તા સંપૂર્ણ રીતે વાજબી છે જેથી તેને આગળ વધતા અટકાવી શકાય અને આવી પ્રવૃત્તિઓ ચાલુ રાખી શકાય.તેથી ગુનાનું આ વ્યવસ્થિત કૃત્ય ન્યાયના હિતમાં ન્યાયી છે અને આ રજૂઆત હેઠળ વિદ્વાન સહાયક સરકારી પ્લીડરે અદાલતને આવી અયોગ્ય અરજીને રદ કરવાની વિનંતી કરી હતી.અન્ય કોઈ રજૂઆત કરવામાં આવી નથી.

ક. પક્ષકારો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા પછી અને ઉપરોક્ત રજૂઆતો અને વર્તમાન અરજીના સંબંધિત રેકૉર્ડમાંથી પસાર થયા પછી, અંતિમ નિષ્કર્ષ પર પહોંચતી વખતે આ માનનીય અદાલત દ્વારા કેટલાક સંજોગોને અવગણવા શક્ય નથી.

ક.૧ સૌ પ્રથમ, કાળાબજાર નિવારણ અને આવશ્યક ચીજવસ્તુઓના પુરવઠાની જાળવણી અધિનિયમ, ૧૯૮૦ ની જોગવાઈઓ કાળાબજાર, સંગ્રહખોરી, નફાખોરી જેવી ગેરરીતિઓને અસરકારક રીતે અંકુશમાં રાખવા અને આવશ્યક ચીજવસ્તુઓના ભાવમાં અન્યાયી વધારાને રોકવા માટે આવી પ્રથામાં સામેલ થવાની સંભાવના ધરાવતી વ્યક્તિઓની અટકાયતની જોગવાઈ કરીને લાવવામાં આવી છે અને આ કાયદા પર આધારિત છે અને કાયદા પંચના તેમના ચાળીસમા અહેવાલમાં ભલામણ કરવામાં આવી છે જેમાં આવી ગેરરીતિ સાથે અસરકારક રીતે વ્યવહાર કરવા માટે તે પર્યાપ્ત ન હોવાનું જણાયું હતું.

ક.૨ આ ઉદ્દેશના સંદર્ભમાં, કાયદો ઘડવામાં આવ્યો છે જેમાં સત્તાવાળાઓને આવી પ્રવૃત્તિઓમાં સંડોવાયેલી વ્યક્તિઓ સામે કડક પગલાં લેવાની સત્તા આપવામાં આવી છે અને કલમ ૩ એ અમુક વ્યક્તિઓની અટકાયત કરવાના આદેશો આપવાની સત્તાનું રોકાણ કર્યું છે, કલમ ૩ ની પેટા કલમ (૧) જણાવે છે કે જો સરકાર અથવા અધિકૃત અધિકારી કે જે કોઈ વ્યક્તિના સંબંધમાં સંતુષ્ટ

હોય કે જે તેને સમુદાય માટે આવશ્યક ચીજવસ્તુઓના પુરવઠાની જાળવણી માટે પૂર્વગ્રહયુક્ત કોઈપણ રીતે કામ કરવાથી અટકાવે છે, તો તે કરવું જરૂરી છે, આદેશ આપો કે આવી વ્યક્તિની અટકાયત કરવામાં આવે.નાગરિક/વ્યક્તિના અધિકારો વચ્ચે સંતુલન જાળવવાના દષ્ટિકોણથી, જેમની સામે સત્તામંડળ કાયદાને ઢાંકી દે છે, તેણે આવી કાર્યવાહી કરતી વખતે ચોક્કસ પ્રક્રિયાનું પાલન કરવા માટે સત્તાધિકારીઓ પર પણ અંકુશ મૂક્યો છે.કલમ ૩, જેમ કે, ચાર્જ સંબંધિત વિભાગ છે જે અહીં પછી પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવ્યો છે.

“૩. અમુક વ્યક્તિઓને અટકાયતમાં લેવાનો આદેશ આપવાની સત્તા.—

(૧) કેન્દ્ર સરકાર અથવા રાજ્ય સરકાર અથવા કેન્દ્ર સરકારના કોઈ પણ અધિકારી, જે તે સરકાર દ્વારા આ વિભાગના હેતુઓ માટે વિશેષ રીતે સશક્ત કરાયેલ સરકારના સંયુક્ત સચિવના દરજ્જાની નીચે ન હોય, અથવા રાજ્ય સરકારના કોઈ પણ અધિકારી, જે તે સરકાર દ્વારા આ વિભાગના હેતુઓ માટે વિશેષ રીતે સશક્ત કરાયેલ સરકારના સચિવના દરજ્જાની નીચે ન હોય, જો કોઈ વ્યક્તિના સંબંધમાં સંતોષ થાય કે તેને સમુદાય માટે આવશ્યક ચીજવસ્તુઓના પુરવઠાની જાળવણી માટે પૂર્વગ્રહયુક્ત કોઈપણ રીતે કામ કરતા અટકાવવાના દષ્ટિકોણથી આમ કરવું જરૂરી છે, તો તે આદેશ આપી શકે છે કે આવી વ્યક્તિની અટકાયત કરવામાં આવે.

સમજૂતી.—આ પેટા કલમના હેતુઓ માટે, "સમુદાય માટે આવશ્યક ચીજવસ્તુઓના પુરવઠાની જાળવણી માટે કોઈપણ રીતે પૂર્વગ્રહયુક્ત કાર્ય કરવું" અભિવ્યક્તિનો અર્થ થાય છે –

(ક) આવશ્યક ચીજવસ્તુ અધિનિયમ, ૧૯૫૫ (૧૯૫૫ નો ૧૦) હેઠળ અથવા સમુદાય માટે આવશ્યક કોઈપણ ચીજવસ્તુના ઉત્પાદન, પુરવઠા અથવા વિતરણ અથવા વેપાર અને વાણિજ્યના નિયંત્રણને લગતા હાલમાં અમલમાં રહેલા અન્ય કોઈ કાયદા હેઠળ કોઈ પણ વ્યક્તિને દંડનીય ગુનો કરવા માટે ઉશ્કેરવું અથવા ઉશ્કેરવું; અથવા

(બી) કોઈપણ કોમોડિટીમાં વ્યવહાર –

(i) જે આવશ્યક ચીજવસ્તુ અધિનિયમ, ૧૯૫૫ (૧૯૫૫નો ૧૦) માં વ્યાખ્યાયિત આવશ્યક ચીજવસ્તુ છે; અથવા

(ii) જે સંબંધમાં ખંડ (ક) માં ઉલ્લેખિત અન્ય કોઈ કાયદામાં એવી જોગવાઈઓ કરવામાં આવી છે કે જે પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ રીતે તે અધિનિયમ અથવા ઉપરોક્ત અન્ય કાયદાની જોગવાઈઓને હરાવી શકે અથવા

નિષ્ફળ બનાવી શકે તેવી કોઈ પણ રીતે લાભ મેળવવાના દૃષ્ટિકોણથી કરવામાં આવી છે.

(૨) નીચેના અધિકારીઓમાંથી કોઈપણ, એટલે કે:—

((ક) જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ;

(બી) પોલીસ કમિશનરો, જ્યાં પણ તેમની નિમણૂક કરવામાં આવી હોય, તેઓ પેટા કલમ (૧) માં પૂરી પાડવામાં આવેલ જોગવાઈઓ સંતોષાય તો પણ ઉપરોક્ત પેટા કલમ દ્વારા આપવામાં આવેલી સત્તાઓનો ઉપયોગ કરી શકે છે.

(૩) જ્યારે પેટા કલમ (૨) માં ઉલ્લેખિત કોઈ અધિકારી દ્વારા આ કલમ હેઠળ કોઈ આદેશ કરવામાં આવે છે, ત્યારે તે જે રાજ્ય સરકારને તે ગોંડા છે તે રાજ્ય સરકારને જે આધારો પર આદેશ આપવામાં આવ્યો છે અને તેના મતે અન્ય વિગતો આ બાબતને અસર કરે છે તેની સાથે તરત જ હકીકતની જાણ કરશે, અને આવો કોઈ આદેશ તેને બનાવ્યા પછી બાર દિવસથી વધુ સમય સુધી અમલમાં રહેશે નહીં, સિવાય કે તે દરમિયાન રાજ્ય સરકાર દ્વારા તેને મંજૂરી આપવામાં આવી હોય:

પરંતુ જ્યાં કલમ ૮ હેઠળ અટકાયતના કારણો પાંચ દિવસ પછી આદેશ આપનાર સત્તાધિકારી દ્વારા જાણ કરવામાં આવે છે, પરંતુ અટકાયતની તારીખથી દસ દિવસ પછી નહીં, ત્યાં આ પેટા કલમ એ ફેરફારને આધિન લાગુ થશે કે "બાર દિવસ" શબ્દો માટે, "પંદર દિવસ" શબ્દો બદલવામાં આવશે.

(૪) જ્યારે આ કલમ હેઠળ રાજ્ય સરકાર દ્વારા કોઈ આદેશ કરવામાં આવે અથવા તેને મંજૂરી આપવામાં આવે અથવા જ્યારે પેટા કલમ (૧) હેઠળ વિશેષ સત્તા પ્રાપ્ત તે સરકારના સચિવના હોદ્દાથી નીચે ન હોય તેવા રાજ્ય સરકારના અધિકારી દ્વારા આ કલમ હેઠળ કોઈ આદેશ કરવામાં આવે, ત્યારે રાજ્ય સરકાર, સાત દિવસની અંદર, જે આધારો પર આદેશ આપવામાં આવ્યો છે અને રાજ્ય સરકારના અભિપ્રાયમાં, આદેશની જરૂરિયાત પર અસર કરતી અન્ય વિગતો સાથે કેન્દ્ર સરકારને હકીકતની જાણ કરશે. "

૬.૩ હવે, આ હેતુ અને જોગવાઈઓની હરીફાઈમાં, જો હાથ પરના કેસના રેકૉર્ડની તપાસ કરવામાં આવે, તો એવું લાગે છે કે વર્તમાન અરજદારને દુકાનનો

હવાલો સોંપવામાં આવ્યો હતો, જેનો વહીવટ રિકડિયા અને લપડિયા ગામના શ્રી
 જૈશ્રીબન બાપુ ગ્રાહક સહકારી ભંડાર દ્વારા કરવામાં આવ્યો હતો. નિર્વિવાદપણે,
 આ દુકાનનું સંચાલન અને સંચાલન મનસુખભાઈ ભૂરાભાઈ રાઠોડ દ્વારા કરવામાં
 આવતું હતું. ઘણી અનિયમિતતાઓને કારણે, મંડલીનું લાઈસન્સ અગાઉથી
 સસ્પેન્ડ કરવામાં આવ્યું હતું અને મામલાતદાર, અમરેલીએ જૂન, ૨૦૧૭માં તે
 દુકાનનો હવાલો વર્તમાન અરજદારને સોંપ્યો હતો, જેની શેદુભર ગામમાં આવી
 જ દુકાન છે. તે સત્તાનો કેસ છે કે દુકાનનો આ વહીવટ અરજદાર દ્વારા
 મામલાતદાર, અમરેલીના કહેવા પર વહીવટ હેઠળ લેવામાં આવ્યો હતો, જો કે,
 અરજદારે ન તો દુકાનની બાબતોનું ધ્યાન રાખ્યું છે અને ન તો દુકાનની
 બાબતોનું ધ્યાન રાખ્યું છે અને ગેરરીતિઓને મંજૂરી આપી છે અને આશ્રય આપ્યો
 છે. કાર્યકર્તા શ્રી નથાલાલ સુખડિયા દ્વારા આપવામાં આવેલી એક આર. ટી.
 આઈ. અરજીના કહેવા પર નિરીક્ષણ કરવામાં આવ્યું છે અને ૦૫.૦૪.૨૦૧૮ પર
 નિરીક્ષણ પર, સત્તામંડળ દ્વારા ગંભીર પ્રકૃતિની લગભગ ૩૦ અનિયમિતતાઓ
 મળી આવી છે. આવી તમામ ૩૦ અનિયમિતતાઓ અને ગેરકાયદેસરતાઓનું
 ઓથોરિટી દ્વારા આદેશમાં સ્પષ્ટ વર્ણન કરવામાં આવ્યું છે. રેકૉર્ડ પરથી એ વાત
 બહાર આવી રહી છે કે તે ખૂબ જ આશ્ચર્યજનક છે કે જયદાનબાપુ ગ્રાહક સહકારી
 મંડળી, રિકડિયાની મૂળ દુકાન મનસુખભાઈ ભૂરાભાઈ રાઠોડ દ્વારા ચલાવવામાં
 આવતી હતી અને ગંભીર ગેરરીતિઓને કારણે, મનસુખભાઈ દ્વારા સંચાલિત
 દુકાનનું લાઈસન્સ સસ્પેન્ડ કરવામાં આવ્યું હતું અને ચાર્જ આપવામાં આવ્યો

હતો.એવું નોંધવામાં આવે છે કે તે જ મનસુખભાઈ ભૂરાભાઈ રાઠોડને અરજદાર દ્વારા દુકાનોની કામગીરી હાથ ધરવાની મંજૂરી આપવામાં આવી છે અને અરજદાર માત્ર સહી કરી રહ્યો હતો અને આ જ વ્યક્તિને મંજૂરી આપી રહ્યો હતો, જેને ગેરરીતિઓને કારણે દુકાન ચલાવવામાંથી રોકવામાં આવી હતી, જે પૂરતી ગંભીર હતી અને દુકાનનો હવાલો સારી રીતે જાણીને અરજદારને આપવામાં આવ્યો છે.ગેરરીતિઓને કારણે અરજદારે કહ્યું છે કે, મનસુખભાઈને દુકાન ચલાવવાની અને તેનું સંચાલન કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવી છે.એટલું જ નહીં, અરજદારે પણ દુકાનની મુલાકાત લેવાનું ધ્યાન રાખ્યું નથી.તેનાથી વિપરીત, તેમણે મામલાતદાર કાર્યાલયમાં જવાનું પસંદ કર્યું છે અને ઉપરોક્ત બાબતોની સંપૂર્ણ જાણકારી રાખીને માસિક ચૂકવણી ચાલુ રાખવા અને મેળવવા માટે અંગૂઠાની છાપ મૂકવાનું પસંદ કર્યું છે, આ અરજદારે મામલાતદારને ચાર્જ પરત સોંપવાને બદલે ગેરરીતિઓને આશ્રય આપ્યો છે જે પૂરતી ગંભીર છે.

૬.૪ જો પૃષ્ઠ પર પ્રતિબિંબિત થતી અનિયમિતતાઓ નોંધાય તો:૧૧ ક્રમમાં, સ્ટોક રજિસ્ટર જાળવવા ઉપરાંત, દુકાન, બિલ બુક વગેરે પર બોર્ડ મૂકવા ઉપરાંત વજન અને માપ માપ પણ મળ્યું નથી.વધુ એક ગંભીર કૃત્ય, જે પ્રતિબિંબિત કરે છે, તે એ છે કે માત્ર કોઈ રેકૉર્ડ જાળવવામાં આવ્યો નથી, પરંતુ રિકડિયા અને લપડિયા ગામના ૨૧૦ જેટલા બનાવટી કાર્ડ ધારકોની જાળવણી કરવામાં આવી છે. તપાસ દરમિયાન જાણવા મળ્યું છે કે તૈયાર કરવામાં આવેલા

બિલના પરિણામ અને ૨૧૦ બનાવટી કાર્ડ ધારકોનો ઉપયોગ સ્ટોકના વિતરણ માટે કરવામાં આવ્યો છે, જેના કારણે ઘણા ગરીબ લોકો વિતરણના લાભથી વંચિત રહી ગયા છે, જેમના માટે આ દુકાન ચલાવવાની મંજૂરી આપવામાં આવી છે. એવું પણ નોંધવામાં આવ્યું છે કે સેલરજિસ્ટર પાસેથી એવું જાણવા મળ્યું છે કે ૩-૪ દિવસની અંદર આવી કાર્યપદ્ધતિને કારણે માત્ર સંપૂર્ણ વિતરણ કરવામાં આવ્યું હોવાનું દર્શાવવામાં આવ્યું હતું અને દુકાનો બંધ રહી હતી. આમાં સ્પષ્ટપણે જાણવા મળ્યું છે કે અનિયમિતતાઓ એટલી ગંભીર છે કે તે વાસ્તવિક લાભાર્થીઓને આ દુકાનના લાભથી વંચિત રાખે છે. અનાધિકૃત રીતે કેટલા અને કેટલા જથ્થામાં ખાદ્યાન્નનું વિતરણ કરવામાં આવ્યું છે તે આઈટમ નંબરમાં સૂચિબદ્ધ છે. ૨૧ અનિયમિતતાની યાદી. આ બધી બાબતો ચાલી રહી હતી, જેના કારણે સત્તામંડળે પગલાં લીધાં છે અને શ્રી દાનપાબુ ગ્રાહક સહકારી ભંડારના મોનિટર/સેક્રેટરી રહેલા અને આ જ અરજદારે સ્પષ્ટપણે સ્વીકાર્યું છે કે અરજદાર શેદુભર ગામમાં પોતાની દુકાન ચલાવી રહ્યો છે. અરજદારે એ પણ સ્વીકાર્યું છે કે તેનું નામ માત્ર દુકાનના વહીવટકર્તા તરીકે કાગળ પર હતું, પરંતુ તેણે ભૂતપૂર્વ વ્યક્તિ, જે ગંભીર ગેરરીતિઓમાં સંડોવાયેલા હોવાનું જણાયું હતું, તેને આવા વહીવટની મંજૂરી આપી છે અને તેથી, સત્તાવાળાએ શોધી કાઢ્યું છે કે વ્યવસ્થિત રીતે, કાર્યવાહીની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી. આ પ્રવૃત્તિને અંકુશમાં લેવાને બદલે મંજૂરી આપવામાં આવી હોવાનું જણાય છે અને તે હેતુ માટે ૧૬.૦૬.૨૦૧૮ પર ૨૦૧૮ના C.R.No.૫૧ તરીકે અમરેલી તાલુકા પોલીસ

સ્ટેશનમાં ફોજદારી ફરિયાદ પણ દાખલ કરવામાં આવી હતી.સત્તામંડળે, આદેશ પસાર કરતી વખતે, અરજદારને અસરકારક તક આપવા માટે પૂરી પાડવામાં આવેલી દસ્તાવેજોની તમામ વિગતોની તપાસ કરી હોવાનું જણાય છે જેથી પણ અરજદારને સમજાવવાની મંજૂરી મળી શકે.જ્યારે તપાસ હાથ ધરવામાં આવી ત્યારે તેમના નિવેદનો પણ ૦૫.૦૪.૨૦૧૮ પર નોંધવામાં આવ્યા છે.

૬.૫ આ નિવેદન, જે અરજદાર દ્વારા નિર્વિવાદપણે આપવામાં આવ્યું છે, તેણે સ્પષ્ટપણે નોંધપાત્ર અનિયમિતતાને સ્વીકારી છે, સ્પષ્ટપણે અપરાધ દર્શાવ્યો છે અને કહ્યું છે કે તેણે દુકાનની કોઈ બાબત હાથ ધરી નથી.તેનાથી વિપરીત, એવો પણ દાવો કરવામાં આવે છે કે મામલાતદાર જ્યારે અરજદારને ચાર્જ આપી રહ્યા હતા, ત્યારે તેઓ મૂળ વહીવટકર્તા મનસુખભાઈ ભૂરાભાઈને દુકાનની કામગીરી ચાલુ રાખવાની મંજૂરી આપી રહ્યા હતા અને તેઓ માત્ર માસિક ચુકવણી મેળવવાના હેતુથી તેમના અંગૂઠાની છાપ મૂકી રહ્યા હતા.તેણે એ પણ સ્વીકાર્યું છે કે કાગળો અનુસાર પુરવઠાના સંદર્ભમાં સ્ટોક પણ મનસુખભાઈ રાઠોડે ચૂકવ્યો હતો અને તેનું વિતરણ પણ મનસુખભાઈ દ્વારા કરવામાં આવી રહ્યું છે.તેનો અર્થ એ થયો કે સંપૂર્ણ રીતે સારી રીતે જાણીને કે મનસુખભાઈને ખુદી આંખોથી પ્રવૃત્તિઓ કરવા માટે સસ્પેન્ડ કરવામાં આવ્યા હતા, વર્તમાન અરજદાર તેમની સામે કાર્યવાહી કરવા છતાં તેમની સામે દુકાનની પ્રવૃત્તિઓ ચાલુ રાખવાની મંજૂરી આપી રહ્યો હતો અને કાગળ પર માત્ર અંગૂઠાની છાપ

આપી રહ્યો હતો કે તેઓ દુકાન ચલાવી રહ્યા છે.આ સાંઠગાંઠ દેખીતી રીતે એફિડેવિટ પર ખૂબ જ અરજદાર દ્વારા સ્વીકારવામાં આવી છે અને પછી તેની નિર્દોષતા રજૂ કરી છે.અરજદાર પોતે શેદુભર ગામમાં આ પ્રકારની દુકાન ધરાવે છે અને તે વિશેની તમામ ગંભીરતાને જાણીને તેણે આવશ્યક ચીજવસ્તુઓના વિતરણ, પુરવઠાને મંજૂરી આપી છે અને આમ આ પ્રકારની ગેરરીતિ ચાલુ રાખી છે અને આવા નિવેદન આપીને પોતાની જવાબદારીથી પણ બચી ગયો છે.અરજદાર પોતે એક અનુભવી વ્યક્તિ છે કારણ કે તે પોતે શેદુભર ગામમાં આવી દુકાન ચલાવી રહ્યો છે, તેણે આવી અનિયમિતતાને આશ્રય આપવાની મંજૂરી આપી છે, તે જ વ્યક્તિ દ્વારા તેનું સંચાલન ચાલુ રાખ્યું છે જેને દૂર કરવામાં આવ્યું હતું અને તેના બદલે તેણે પુરવઠો મેળવવા માટે પણ તેની ચોક્કસ સહી કરી છે અને તેથી, સત્તાવાળાઓ દ્વારા ખાસ નોંધવામાં આવેલી અનિયમિતતાઓના આવા ઘટાડાને સ્પષ્ટપણે સ્વીકાર્યું હોવાનું જણાય છે.આ જ અરજદારનું નિવેદન પૃષ્ઠ પર પ્રતિબિંબિત થાય છે:૨૭૯ અરજી સંકલન.તેનાથી વિપરીત, આગલા પૃષ્ઠ પર, તે કિશોરભાઈ દહ્યાભાઈના નિવેદનને પ્રતિબિંબિત કરે છે અને પૃષ્ઠ પર છે:૨૮૧ તેણે સ્પષ્ટ રીતે સ્વીકાર્યું છે કે તે ઉક્ત દુકાનમાં કર્મચારી તરીકે કામ કરે છે જે મનસુખભાઈ રાઠોડ દ્વારા ચલાવવામાં આવે છે અને એ પણ સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું છે કે તે તે અરજદારને ઓળખતો નથી કે જેની પાસે દુકાનનો હવાલો હોવાનું કહેવાય છે.ઓર્ડર પસાર કરતી વખતે સત્તામંડળ દ્વારા સ્ટોક રજિસ્ટર, સંબંધિત એન્ટ્રીઓ, બિલબુક અને દરેક બાબતને ધ્યાનમાં

લેવામાં આવી હોવાનું જણાય છે.અરજદારનું બીજું નિવેદન પણ પૃષ્ઠ પર ૨૩.૦૨.૨૦૧૮ ના રેકૉર્ડ પર પ્રતિબિંબિત કરે છે:૩૨૩ તેણે એવો પણ સંકેત આપ્યો છે કે તે અંગૂઠાની છાપ પાડી રહ્યો છે અને માસિક પરવાનગી મેળવી રહ્યો છે અને પરવાનગી માત્ર મામલાતદાર કચેરીમાં જ રાખવામાં આવી રહી છે અને તે દુકાન પર આવા વિતરણ અને પુરવઠા વિશે સંપૂર્ણપણે અજાણ છે, જેના માટે તેને લગભગ ૨૧૦ બનાવટી કાર્ડ્સ સંબંધિત રેકૉર્ડના સંદર્ભમાં ચાર્જ આપવામાં આવ્યો હતો, સત્તામંડળે તપાસ કરી છે અને આવી અનિયમિતતાઓ વિશે પોતાને સંતુષ્ટ હોવાનું જાણવા મળ્યું છે અને તપાસ ટીમ દ્વારા વિગતવાર તપાસ કર્યા પછી અટકાયત અધિકારી સમક્ષ સામગ્રી પૂરી પાડવામાં આવી છે જેને લાંબા સમય સુધી ધ્યાનમાં લેવામાં આવી છે.જે દલીલો ઉઠાવવામાં આવી હોવાનું જણાય છે તેમાંની એક એવી છે કે મામલાતદારે બળજબરીથી અરજદારને આ દુકાનનો હવાલો સોંપ્યો છે, પરંતુ પછી એક ચોક્કસ તારીખનો આદેશ છે જેમાં જયશ્રી બનબાપુ ભંડારનું લાઇસન્સ સસ્પેન્ડ કર્યા પછી, વર્તમાન અરજદારને વિતરણનો હવાલો સોંપવામાં આવ્યો હતો, જેના માટે તેણે સંમતિ આપી છે કે તેનો પ્રતિકાર માત્ર તારીખના ક્રમમાં જ પ્રતિબિંબિત થતો નથી, પરંતુ સંબંધિત સમયે પણ એવા કોઈ સંકેત નથી જે દૂરથી સૂચવે કે તેને આવી દુકાનનો બળજબરીથી હવાલો સોંપવામાં આવ્યો છે.તેનાથી વિપરીત, સમગ્ર સમયગાળા દરમિયાન, અરજદારે માસિક પરવાનગી અનુસાર પુરવઠો મેળવવા માટે તેમના અંગૂઠાની છાપ મૂકી છે અને કહેવાતા મનસુખભાઈને ખૂબ જ

દુકાનમાંથી વહીવટ અને પુરવઠો ચલાવવાની મંજૂરી આપી છે અને આટલું બધું કહેવાતા મનસુખભાઈને આવા સ્ટોકની ચુકવણી કરવાની મંજૂરી આપી રહ્યું હતું.તેથી, આ અજાણતા જે હવે અરજદાર દ્વારા રજૂ કરવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવી રહ્યો છે તે પાયાવિહોણી લાગે છે અને સંરક્ષણ સિવાયના રેકૉર્ડના કોઈપણ ઘટનાક્રમમાંથી બિલકુલ પ્રતિબિંબિત થતું નથી જે હવે રજૂ કરવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવે છે.અટકાયત સત્તામંડળની એકંદર વિચારણા અરજદાર સામે અટકાયતનો આદેશ પસાર કરવાના ક્રમ તરીકે તેમજ જેમ જ મોટી અને સંખ્યાબંધ અનિયમિતતાઓનું પરિણામ આવ્યું છે અને સત્તામંડળે તેની નોંધ લીધી છે.અનિયમિતતાઓ વિશે નોંધપાત્ર સમર્થન ખૂબ જ પ્રતિબિંબિત થઈ રહ્યું છે અને તે અરજદારને વાંચવામાં આવ્યું છે અને અટકાયતના આદેશ સાથે તેની સાથે સંબંધિત તમામ દસ્તાવેજો આપવામાં આવ્યા છે.

૬.૬ હવે, પ્રવર્તમાન ઉપરોક્ત પરિસ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને, એવું લાગે છે કે ત્રણ ગણી દલીલો નોંધપાત્ર રીતે રજૂ કરવામાં આવી છે:(i) રજૂઆત સાથે યોગ્ય રીતે વ્યવહાર કરવામાં આવ્યો નથી, (ii) અરજદાર વાસ્તવમાં અનિયમિતતાનો ભાગ રહ્યો નથી અને તેણે માત્ર સહીઓ કરી છે જે કહેવાતા મનસુખભાઈને ચાલુ રાખવાની મંજૂરી આપે છે અને કહ્યું છે કે મનસુખભાઈ વાસ્તવિક ગુનેગાર છે અને (iii) લાઈસન્સ સસ્પેન્ડ કરવાનો આદેશ છે અને તેથી, સત્તાવાળાએ તેના મનનો ઉપયોગ કર્યો

નથી કે એકવાર સસ્પેન્શનનો આદેશ આવે, ત્યારે અરજદારને અટકાવવાનો જ ઉદ્દેશ આધિન છે અને પ્રાપ્ત થાય છે અને તેથી, અટકાયતના આ કડક પગલાનો આશરો લઈ શકાયો ન હોત અને છેવટે મનની બિન-અરજી.જોકે લેખિત રજૂઆત કરવામાં આવી છે પરંતુ ઉપરોક્ત દરખાસ્તની સુનાવણી સમયે કરવામાં આવેલા અંદાજો છે.

૬.૭ ઉપરોક્ત સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને અને એ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને કે જો એક દલીલ અદાલતમાં અપીલ કરે છે અને તે જ મુદ્દો જીતી રહી છે, તો આ અદાલતે સામાન્ય પ્રકૃતિના અન્ય મુદ્દાઓ પર જવાની જરૂર નથી.અહીંના રેકૉર્ડમાંથી જે પ્રતિબિંબિત થયું છે તે એ છે કે ૨૪.૦૫.૨૦૧૮ પર હાથ ધરવામાં આવેલા નિરીક્ષણને અનુસરીને ઓથોરિટીએ ખાસ કરીને અરજદારના સંદર્ભમાં લાઈસન્સને સસ્પેન્ડ કરવાનો આદેશ પસાર કર્યો છે.રેકૉર્ડ પરથી નિર્વિવાદપણે સ્પષ્ટ છે કે શેદુભર ગામની વાજબી કિંમતની દુકાન માટેનું અરજદારનું લાઈસન્સ પણ જિલ્લા પુરવઠા અધિકારી, અમરેલી દ્વારા તાત્કાલિક અસરથી સસ્પેન્ડ કરવામાં આવ્યું હોવાનું જણાય છે.સસ્પેન્શનની અસર એ છે કે તે અરજદારના આધારે તેની સાથે વ્યવહાર કરવાની સ્થિતિમાં નહીં હોય.આ પરિસ્થિતિના પરિણામે, અરજદારના વિંદ્ધાન વકીલ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી દલીલ પર કાર્યવાહી થવી જોઈએ.સત્તામંડળે અરજદારના લાઈસન્સના સસ્પેન્શનની અસરના સંદર્ભમાં તેના મનનો ઉપયોગ કર્યો નથી કારણ કે ઉપરોક્ત આદેશને

પણ અરજદારને પ્રવૃત્તિ હાથ ધરવાથી અટકાવવાની અસર મળી છે.ભૂતકાળમાં પણ અદાલતને આવી જ દલીલનો સામનો કરવો પડ્યો હતો, જેમાં દલપત ભીખા પટેલ વિરુદ્ધ જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ, સુરતની ડિવિઝન બેન્ચે આ જ મુદ્દા પર કાર્યવાહી કરતી વખતે અને કાળાબજાર નિવારણ અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળ નિર્ણય લીધો હતો કે કયા ચુકાદાનો અહેવાલ ૧૯૮૩ (૨) જીએલઆર ૮૪૯-૧૯૮૨ (૦) જીએલએચઈએલ-એચસી-૨૦૨૭૬૫માં આપવામાં આવ્યો હતો.આ અદાલતના વિભાગીય ખંડપીઠે ઉપરોક્ત નિર્ણયમાં જણાવ્યું છે કે સસ્પેન્શનનો આદેશ અટકાયતના આદેશના સમાન હેતુ અને અસરને પૂર્ણ કરે છે.અટકાયત દૂષિત કરે છે કારણ કે વ્યક્તિલક્ષી સંતોષ કાયદેસર રીતે પહોંચી શકાયો નથી અને અટકાયત અધિકારી દ્વારા ફોજદારી કાર્યવાહી શરૂ કરવાની સંભાવના બનાવવામાં આવી નથી અને આ જ દલીલનો સામનો કરવામાં આવ્યો છે અને કેટલાક સંબંધિત અવલોકનો કારણ કે પ્રશ્નમાં વિવાદની સામગ્રી અહીં પછી પુનઃઉત્પાદિત થવાને પાત્ર છે. ફકરો:૮, ૯, ૧૧, ૧૨, ૧૩ અને ૧૪.

“૮. અટકાયતના આદેશને અરજીના મેમોમાં અનેક આધારો પર પડકારવામાં આવ્યો છે.જોકે અરજીની સુનાવણી વખતે પડકાર નીચેના આધારો સુધી મર્યાદિત હતો:

(૧) અરજદારને અટકાયતમાં લેવાની જરૂરિયાતના પ્રશ્ન પર મહત્વપૂર્ણ અસર ધરાવતા ભૌતિક પાસા પર અટકાયત અધિકારી તરફથી મનનો ઉપયોગ કરવામાં આવતો નથી, અરજદારને ત્યારથી ૧૯/૦૭/૧૯૮૨ સસ્પેન્ડ કરવામાં આવ્યો છે કારણ કે આ ભૌતિક હકીકત એ છે કે અરજદારને તેના હોદ્દાનો દુરુપયોગ કરવાની તકથી વંચિત રાખીને અને વાંસદા ખાતે સિંચાઈ પ્રોજેક્ટ માટે સમયાંતરે પ્રાપ્ત થયેલા સિમેન્ટના ક્વોટાના સંદર્ભમાં અનિયમિતતાઓ કરીને નુકસાનની રીતમાંથી બહાર રાખવામાં આવ્યો છે, જ્યારે અટકાયત અધિકારીના મગજમાં હાજર ન હતો જ્યારે વિવાદિત આદેશ ૧૦/૦૮/૧૯૮૨ ના વ્યક્તિલક્ષી સંતોષ પર પસાર કરવામાં આવ્યો હતો. તેથી અટકાયત અધિકારી કાયદા અનુસાર પહોંચ્યા નથી અને આવા વ્યક્તિલક્ષી સંતોષના આધારે વિવાદિત આદેશ ગેરકાયદેસર અને અમાન્ય છે.

(૨) કાયદાના કથિત ઉલ્લંઘનો અને અરજદાર દ્વારા કથિત ગુનાઓના પરિણામી કમિશનના સંદર્ભમાં ફોજદારી કાર્યવાહી શરૂ કરવાની સંભાવનાને ધ્યાનમાં લેવામાં અટકાયત અધિકારી તરફથી નિષ્ફળતા હતી; કારણ કે અટકાયત અધિકારીનું મન ઉપરોક્ત મહત્વપૂર્ણ અને ભૌતિક પાસા પર લાગુ કરવામાં આવ્યું ન હતું જે

તથ્યો પર નોંધપાત્ર મહત્વ ધરાવે છે અને કેસના સંજોગોમાં કાયદા અનુસાર વ્યક્તિલક્ષી સંતોષ પ્રાપ્ત થતો નથી અને આવા વ્યક્તિલક્ષી સંતોષના આધારે વિવાદિત આદેશ ગેરકાયદેસર અને અમાન્ય છે.

(૩) અરજદારને આપવામાં આવેલા આધારો અચોક્કસ શબ્દોમાં દર્શાવે છે કે અરજદારને અટકાયતમાં લેવાની જરૂરિયાત અંગે અટકાયત અધિકારીનો સંતોષ સમુદાય માટે આવશ્યક ચીજવસ્તુઓના પુરવઠાની જાળવણીને પૂર્વગ્રહ્યુક્ત રીતે અસર કરવાના દષ્ટિકોણથી લાંબા સમયથી અરજદાર દ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલી કથિત પ્રવૃત્તિઓના આધારે અન્ય બાબતોની સાથે પહોંચી ગયો હતો; આવા સંતોષને દૂષિત કરવામાં આવે છે કારણ કે:

(એ) આધારોનો સંબંધિત ભાગ આ સામગ્રી અને મહત્વપૂર્ણ પાસા પર અટકાયત અધિકારી તરફથી મનનો ઉપયોગ ન થયો હોવાનું જાહેર કરે છે;

(બી) અટકાયત કરનાર અધિકારી સમક્ષ એવી કોઈ સામગ્રી ન હતી કે જેથી તે આવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચી શકે;

(સી) અટકાયત અધિકારી સમક્ષ સામગ્રી જો કોઈ હોય તો તે તર્કસંગત રીતે આવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચી શક્યું ન હોત; અને

(ડી) અરજદારને આપવામાં આવેલા આધારોમાં અરજદારની આવી ભૂતકાળની પ્રવૃત્તિઓ અંગે કોઈ વિગતો આપવામાં આવી નથી અને તેથી અરજદારને આવા આરોપને પહોંચી વળવા માટે કોઈ વાજબી તક મળી ન હતી.

(જ) અટકાયતનો આદેશ એવી સામગ્રી પર આધારિત છે જે અરજદારને જાણ કરવામાં આવી ન હતી જેના પરિણામે અટકાયતના આદેશ સામે અસરકારક રજૂઆત કરવાની તકનો ઈનકાર કરવામાં આવ્યો હતો.

૯. અમારા મતે અરજદાર પડકારના પ્રથમ બે આધારોમાંથી દરેકના આધારે સફળ થવાનો હકદાર છે. તેથી અન્ય બે આધારોની માન્યતા અથવા અન્યથા ઉચ્ચારવું જરૂરી નથી.આ ચુકાદા દરમિયાન આપણે આપણું ધ્યાન માત્ર પ્રથમ બે આધારો સુધી મર્યાદિત રાખીશું.

૧૧. ઉપરોક્ત પૃષ્ઠભૂમિ સામે ચાલો આપણે પડકારના પ્રથમ આધારની માન્યતાની તપાસ કરીએ. હકીકત એ છે કે અરજદારને અટકાયતના આદેશના લગભગ એક મહિના અને ત્રણ અઠવાડિયા પહેલાં એટલે કે ૧૯/૦૭/૧૯૮૨ થી અને તેની અસરથી સસ્પેન્ડ કરવામાં આવ્યો હતો. અરજદાર સામે પસાર કરાયેલા સસ્પેન્શનના આદેશથી તે જ હેતુ પૂરો થયો અને તેની તે જ અસર થઈ જે તેની અટકાયત દ્વારા પ્રાપ્ત કરવાની માંગ કરવામાં આવી હતી. આ રીતે અરજદારને નુકસાનના માર્ગમાંથી બહાર કાઢવામાં આવ્યો હતો અને ભવિષ્યમાં તેની વાંધાજનક પ્રવૃત્તિઓમાં સામેલ થવાથી અટકાવવામાં આવ્યો હતો જે આવશ્યક ચીજવસ્તુના પુરવઠાની જાળવણી માટે હાનિકારક હતી.

૧૨. હવે આ મહત્વપૂર્ણ અને ભૌતિક હકીકતને અટકાયત અધિકારી દ્વારા વ્યક્તિલક્ષી સંતોષ પર પહોંચતા પહેલાં ધ્યાનમાં લેવામાં આવી હોવાનું દર્શાવવામાં આવ્યું નથી.....અમે અવલોકન કરવામાં મદદ કરી શકતા નથી કે અટકાયત કરનાર સત્તામંડળના સોગંદનામાની ગેરહાજરીમાં આ પ્રકારના પડકારનો સામનો કેવી રીતે થઈ શક્યો હોત તે સમજવું મુશ્કેલ છે.....આવી માહિતી અને માન્યતાનો સ્રોત જણાવવામાં આવ્યો નથી. જો કે એવું માનવું ગેરવાજબી નહીં હોય કે આવા

સ્રોત માત્ર તે જ રેકૉર્ડ હોઈ શકે છે જે તેમણે સોગંદનામું આપ્યું ત્યારે તેમની સામે હતો.

૧૩. સામગ્રી.

....

જ્યારે સોગંદનામાનો આ ભાગ અમને વાંચવામાં આવ્યો ત્યારે અમે વિશેષ સરકારી વકીલને રેકૉર્ડ રજૂ કરવા કહ્યું જેથી એ જાણી શકાય કે શું રેકૉર્ડ દર્શાવે છે કે અટકાયત અધિકારીનું મન અરજદારની અટકાયતની જરૂરિયાતના પ્રશ્ન પર સસ્પેન્શનના આદેશની અસર પર લાગુ કરવામાં આવ્યું હતું. જ્યારે અમે રેકૉર્ડનો અભ્યાસ કર્યો ત્યારે અમને જાણવા મળ્યું કે આ પાસું અટકાયત અધિકારીના મગજમાં ક્યાંય હાજર હોવાનું દર્શાવવામાં આવ્યું નથી. હકીકતમાં રેકૉર્ડમાં અરજદારોના સસ્પેન્શનની હકીકતનો સંદર્ભ પણ નથી. વિદ્વાન વિશેષ સરકારી વકીલે જ્યારે આ સ્થિતિનો સામનો કર્યો ત્યારે વાજબી રીતે જણાવ્યું હતું કે રેકૉર્ડ એ જાહેર કરતું નથી કે આ પાસું ધ્યાનમાં રાખવામાં આવ્યું હતું અથવા અટકાયત અધિકારી દ્વારા ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યું હતું.....

બીજા સોગંદનામાને ધ્યાનમાં રાખીને તે સ્પષ્ટ રીતે સ્પષ્ટ છે કે અટકાયત અધિકારીનું મન હકીકતો પર અને કેસની પરિસ્થિતિઓમાં અટકાયતની શક્તિનો ઉપયોગ કરવાની જરૂરિયાત પર અરજદારના સસ્પેન્શનની અસરને લગતા મહત્વપૂર્ણ પાસા પર લાગુ થતું ન હતું. આ એક ખૂબ જ સુસંગત પાસું છે અને આવા પાસા પર મનનો ઉપયોગ ન કરવો એ કાયદેસરના નિષ્કર્ષ તરફ દોરી જાય છે કે અટકાયતની શક્તિને દૂષિત કરવામાં આવે છે કારણ કે જે વ્યક્તિલક્ષી સંતોષ પર કાયદો અટકાયત અધિકારીને પહોંચવાનો આદેશ આપે છે તે કાયદેસર રીતે પહોંચી શકાયો નથી. માત્ર આ જ આધાર પર અટકાયતનો આદેશ નિષ્ફળ થવો જોઈએ.

૧૪. જોકે, આ બધા નથી. અટકાયત અધિકારી દ્વારા ફોજદારી કાર્યવાહી શરૂ કરવાની સંભાવનાને ધ્યાનમાં લેવામાં આવી હોવાનું દર્શાવવામાં આવ્યું નથી તે આધાર પર પણ અટકાયત કરનાર સફળ થવાનો હકદાર છે. આ પાસાને લગતી સ્થિતિ સસ્પેન્શનના પાસાને લગતી સ્થિતિ કરતાં વધુ સારી નથી. સોગંદનામાના ફકરા ૯ માં પ્રભારી કલેક્ટર અને જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટે નીચે મુજબ જણાવ્યું છે:

“..... તે રજૂ કરવામાં આવે છે. ”

જો કે, જ્યારે અમે મૂળ રેકૉર્ડ પર નજર નાખી ત્યારે અમને જાણવા મળ્યું કે અટકાયત અધિકારીનું મન અરજદાર સામે ફોજદારી કાર્યવાહી શરૂ કરવાની સંભાવના પર લાગુ કરવામાં આવ્યું ન હતું અને જો કોઈ કાર્યવાહી હોય તો તે તેની સામે કથિત વાંધાજનક પ્રવૃત્તિઓ ચાલુ રાખવા સામે અસરકારક અવરોધક છે. ”

૬.૮ અદાલતે ભૂતકાળના નિર્ણયનું વધુ વિશ્લેષણ કર્યું છે અને સ્પષ્ટપણે અવલોકન કર્યું છે કે અટકાયત કરનાર સત્તાવાળાઓએ કાર્યવાહીની સંભાવનાના સંજોગો તેમજ સસ્પેન્શન અને પેરાસની અસરને ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ:૧૫ અને તેમાંથી ૧૬ પણ કોર્ટ દ્વારા ધ્યાનમાં રાખવામાં આવે છે.

“૧૫. પછી પ્રશ્ન એ છે કે આ ભૌતિક પાસાને ધ્યાનમાં લેવાની ભૂલની અસર શું છે. ૧૯૮૨ની વિશેષ ફોજદારી અરજી No.૭૯૦ અને અન્ય એક બાબત કે જે ૩/૦૮/૧૯૮૨ પર નક્કી કરવામાં આવી હતી, આ અદાલતની એક ખંડપીઠે, જેમાં અમારામાંથી એક (હું) સભ્ય હતો, આ વતી કાનૂની સ્થિતિને ધ્યાનમાં લેવાનો પ્રસંગ મળ્યો હતો, જે ભૂટ નાથ વી. પશ્ચિમ બંગાળ રાજ્ય, એ. આઈ. આર. ૧૯૭૪ એસ. સી. ૮૦૬ *કાંચનલાલ મનેકલાલ સાક્ષી વી. ગુજરાત રાજ્ય, એ. આઈ. આર. ૧૯૭૯ એસ. સી. ૧૯૪૫ અને એસ. એમ. ટી. માં સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણયોમાંથી*

બહાર આવી હતી. હેમલાટા કાંતિલાલ વી. સ્ટેટ ઓફ મહારાષ્ટ્ર, એર ૧૯૮૨ એસસી ૮. તે નિર્ણયોના ગુણોત્તરને ધ્યાનમાં લીધા પછી ડિવિઝન બેન્ચે મારા દ્વારા બોલતા, આ વિષય પરના કાયદાનો સારાંશ નીચેના શબ્દોમાં આપ્યો:

“..... અટકાયત શક્તિનો ઉપયોગ બદલીને ઉથલાવવા અથવા શિક્ષાત્મક કાયદાને બદલવા માટે માત્ર એટલા માટે કરી શકાતો નથી કારણ કે તે કાયદાની અદાલતમાં દોષ સાબિત કરવાની અસુવિધા હાથ ધરવા માટે ત્રાસદાયક છે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો સામાન્ય ફોજદારી પ્રક્રિયાને નિવારક અટકાયતનો તૈયાર ઉપાય કરીને અવરોધિત અથવા શોર્ટ સર્કિટ ન કરવી જોઈએ. જો કે, હકીકત એ છે કે ફોજદારી કાર્યવાહી સંભવતઃ શરૂ કરી શકાય છે તે નિવારક અટકાયતનો આદેશ આપવા માટે સંપૂર્ણ અવરોધ નથી. જો અટકાયત અધિકારીને સંતોષ થાય કે ગુનેગાર કાયદાનું ઉદ્ધંધન કરવાનું વલણ ધરાવે છે, તો તેને આવા ગુનાઓનું પુનરાવર્તન કરવા માટે અક્ષમ કરવા માટે તેની અટકાયત સામે કોઈ પ્રતિબંધ રહેશે નહીં. જો કે, હકીકતો પર અને કેસના સંજોગોમાં ફોજદારી કાર્યવાહી શરૂ કરવાની સંભાવનાને ધ્યાનમાં લેવામાં અટકાયત અધિકારીની નિષ્ફળતા એ નિષ્કર્ષ તરફ દોરી શકે છે કે

અટકાયત અધિકારી તરફથી મહત્વપૂર્ણ પ્રશ્ન પર મનનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો ન હતો કે શું નિવારણ અટકાયતનો આદેશ આપવો જરૂરી હતો કે કેમ. જ્યાં એક સ્પષ્ટ આરોપ મૂકવામાં આવે છે કે અટકાયતનો આદેશ યાંત્રિક રીતે જારી કરવામાં આવ્યો હતો, જ્યારે સામાન્ય ફોજદારી કાર્યવાહી હેતુને સારી રીતે પૂર્ણ કરી શકે છે ત્યારે આવો આદેશ આપવો જરૂરી હતો કે કેમ તે પ્રશ્ન મનમાં રજૂ કર્યા વિના અટકાયતનો આદેશ જારી કરવામાં આવ્યો હતો, ત્યારે અટકાયત અધિકારીએ અદાલતને સંતોષ કરવો જ જોઈએ કે અટકાયતનો આદેશ આપવામાં આવ્યો તે પહેલાં તે પાસું પણ ધ્યાનમાં રાખવામાં આવ્યું હતું. આવા કિસ્સામાં જે જરૂરી છે તે એ છે કે અટકાયત કરનાર સત્તામંડળે અદાલતને સંતોષ આપવો જોઈએ કે તે આ પ્રશ્નને ધ્યાનમાં રાખે છે કે શું ગુનેગારની કાર્યવાહી શક્ય છે અને કેસના સંજોગોમાં પૂરતી છે કે કેમ. ઉદાહરણ તરીકે, કેટલાક કિસ્સાઓમાં ગુનેગાર સામે કેસ ચલાવવામાં આવે તો પણ તેની સામે કેસ દાખલ કરવો શક્ય ન હોઈ શકે, જેમ કે જ્યારે તે વ્યાવસાયિક ગુંડાગીરી કરનાર અથવા ખૂની અથવા ડાકૂ હોય ત્યારે સાક્ષીઓ ડરને કારણે તેની સામે જુબાની આપવા આગળ નહીં આવે; અથવા જ્યારે ગુનેગાર આંતરરાષ્ટ્રીય દાણચોરી તંત્રનો સભ્ય હોય અથવા કાવતરાખોરોની ગેંગનો સભ્ય હોય, જેમણે આવશ્યક

ચીજવસ્તુઓના નિયમિત પુરવઠામાંથી ડાયવર્ટ કરવા માટે મોટા પાયે પૂર્વ આયોજિત પ્રવૃત્તિઓ હાથ ધરી હોય અને વાજબી શંકાની બહાર ગુનેગારને સાબિત કરવા માટે ગેરવાજબી વિલંબ અને ખર્ચ કર્યા વિના તમામ જરૂરી પુરાવા એકત્રિત કરવાનું શક્ય ન હોય.જો અટકાયત કરનાર સત્તાધિકારી અદાલતને સંતોષવામાં નિષ્ફળ જાય કે અટકાયત કરનાર સત્તાધિકારીએ કાર્યવાહી શરૂ કરવાની સંભાવનાના પ્રશ્નને લગતા તમામ સંબંધિત પાસાઓ પર પોતાનું મન લાગુ કર્યું હોય, તો અટકાયત કરનાર સત્તાધિકારી દ્વારા અટકાયત કરનાર વ્યક્તિને અટકાવવાની જરૂર હતી કે કેમ તે મહત્વપૂર્ણ પ્રશ્ન પર મનનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો ન હતો તે નિષ્કર્ષ કાઢવામાં અદાલત ન્યાયી ગણાશે. ”

૧૬. ઉપરોક્ત પૃષ્ઠભૂમિ સામે કોઈ શંકા નથી કે તાત્કાલિક કેસમાં અટકાયત અધિકારીના મનમાં ફોજદારી કાર્યવાહીની સંભાવના હાજર ન હોવાને કારણે અટકાયતના આદેશને અમાન્ય બનાવે છે.અગાઉ સૂચવ્યા મુજબ અરજદારને સસ્પેન્ડ કરવામાં આવ્યો હોવાથી તેને નુકસાનના માર્ગમાંથી બહાર રાખવામાં આવે છે.તે હવે તેની વાંધાજનક પ્રવૃત્તિઓ ચાલુ રાખવાની સ્થિતિમાં રહેશે નહીં..... અરજદાર વ્યાવસાયિક ગુંડાગીરી કરનાર, ખૂની, ડાકૂ અથવા તેના જેવા નથી જેમની સામે

પુરાવાના અભાવે કાર્યવાહી સફળ ન થઈ શકે કારણ કે સાક્ષીઓ આગળ આવવા તૈયાર ન હોય.ન તો આ એવો કેસ છે કે જ્યાં વાજબી વિલંબ અને વાજબી શંકાની બહાર અપરાધ સાબિત કરવા માટે ખર્ચ કર્યા વિના જરૂરી પુરાવા એકત્રિત કરવાનું શક્ય ન હોય. ”

૬.૯ ઉપેન્દ્રભાઈ જસુભાઈ જોશી વિરુદ્ધ જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટના કેસમાં આ અદાલતના સંકલન ખંડપીઠે ૧૯૯૯ (૧) જી. એલ. એચ. ૧૪૫ માં અહેવાલ આપ્યો હતો જેમાં અદાલતને સમાન પ્રકારની પરિસ્થિતિનો સામનો કરવો પડ્યો હતો અને તે કેસમાં પણ સ્પષ્ટ અને અનિશ્ચિત શબ્દોમાં અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે કે જો અટકાયત કરનાર સત્તાવાળાએ અટકાયતના આધારે અથવા અટકાયતના આદેશમાં સંકેત આપ્યો ન હોય કે લાઈસન્સનું સસ્પેન્શન અથવા રદ કરવું અસરકારક ઉપાય ન હોઈ શકે અને નિવારક અટકાયત એકમાત્ર અસરકારક ઉપાય હતો.અટકાયતનો ક્રમ મનનો ઉપયોગ ન કરવાના દૂષણોથી પીડાય છે.ઉપરોક્ત નિર્ણયના સંબંધિત અવલોકનો પેરામાં સમાવિષ્ટ છે તે પછી અહીં પુનઃ૧૦ ઉત્પાદિત કરવામાં આવે છે.

“૧૦. આમ આ બે ડિવિઝન બેન્ચના ચુકાદાઓ પરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે જો અટકાયત અધિકારી અટકાયતના આધાર પર અથવા અટકાયતના આદેશમાં સંકેત ન આપે કે લાઈસન્સને સસ્પેન્ડ કરવું અથવા રદ કરવું એ

કોઈ અસરકારક ઉપાય ન હોઈ શકે અને નિવારક અટકાયત એકમાત્ર અસરકારક ઉપાય હતો તો અટકાયતના આદેશને મનનો ઉપયોગ ન કરવાથી નુકસાન થશે.જો અટકાયતના આદેશ અથવા અટકાયતના આધારો પરથી એવું મળી શકે કે અટકાયત સત્તામંડળે લાઈસન્સ રદ કરવું અથવા સસ્પેન્ડ કરવું એ અસરકારક ઉપાય નહીં હોય તેવી શક્યતા પર ધ્યાન આપ્યું હોય, તો અલબત્ત આ અદાલત તપાસ કરી શકતી નથી કે રેકૉર્ડ પરની સામગ્રી પર અટકાયત સત્તામંડળ દ્વારા નોંધાયેલ વ્યક્તિલક્ષી સંતોષ સાચો છે કે નહીં.પરિણામે, આ આધાર પર પણ અટકાયતનો આદેશ રદ કરવો પડે છે. ”

૬.૧૦ મુસાભાઈ સોઢા વિરુદ્ધ રાજ્યના કેસમાં ૧૯૯૯ (૧) જી. એલ. એચ. ૪૩૨ માં અન્ય એક નિર્ણય નોંધવામાં આવ્યો હતો, જેમાં અટકાયતીના લાઈસન્સના સસ્પેન્શન અથવા રદ કરવાના મુદ્દાને પણ ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યો ન હતો અને તેના પર વિચાર કરવામાં આવ્યો ન હતો.કોર્ટે ફરીથી સ્પષ્ટ શબ્દોમાં જણાવ્યું છે કે "તે એક એવો આધાર છે જેના પર અરજદાર સત્તામંડળની કાર્યવાહી પર હુમલો કરી શકે છે. ”

૬.૧૧ હવે હાથ પરના આ કેસ પર આવીએ તો, રેકૉર્ડ પૃષ્ઠ પર સૂચવે છે:૪૩૯ કે ૨૪.૦૫.૨૦૧૮ પર પસાર કરાયેલા અરજદારના લાઈસન્સના ૯૦ દિવસના

સમયગાળા માટે સસ્પેન્શનનો સ્પષ્ટ આદેશ છે અને જો અટકાયતના આદેશથી તેની તપાસ કરવાની હોય, જે પસાર કરવામાં આવ્યો છે, તો એવું લાગે છે કે સસ્પેન્શનની અસર વિશે આ મુદ્દા પર નિષ્કર્ષ કાઢવા અથવા મન લાગુ કરવા સિવાય કોઈ સંદર્ભ નથી અને તેથી, સત્તામંડળે સ્પષ્ટ રીતે શરતોમાં બિલકુલ તપાસ કરી નથી. આ પાસાને નિર્ણયોની શ્રેણી દ્વારા સુસંગત માનવામાં આવે છે અને તેથી, ક્રમને મનના બિન-ઉપયોગના દૂષણોથી પીડિત ગણવામાં આવે છે. પૃષ્ઠ પર પ્રતિબિંબિત થતી અનિયમિતતાના વર્ણન પછી આખરે કારણોનું માત્ર અવલોકન:૨૯ તે આવા કોઈ મુદ્દાનો ઉલ્લેખ કરતું નથી અને તેના બદલે તે પ્રતિબિંબિત કરે છે કે ફોજદારી ફરિયાદ પણ દાખલ કરવામાં આવી છે અને તેથી, સત્તાવાળાઓ સ્પષ્ટપણે સંતોષ સાથે બહાર આવ્યા નથી કે અરજદાર સામે ફરિયાદ દાખલ કરવી અને અરજદારનું લાઈસન્સ સસ્પેન્ડ કરવું અરજદારને લાવવા માટે પૂરતું નથી. તેથી અટકાયતનો આદેશ પસાર થવાને પાત્ર છે. હવે આ સંતોષ સંપૂર્ણપણે ખૂટે છે. આના પરિણામે, અદાલત પાસે પ્રતિવાદી અધિકારીની કાર્યવાહીને રદ કરવા અને રદ કરવા સિવાય બીજો કોઈ વિકલ્પ બચ્યો નથી.

૬.૧૨ કોર્ટ તે કાયદાના ઉદ્દેશને ધ્યાનમાં રાખે છે જેના માટે તે ઘડવામાં આવ્યો છે. અદાલત આદેશમાં પ્રતિબિંબિત થતી અનિયમિતતાઓને ધ્યાનમાં રાખે છે પરંતુ પછી આવી પરિસ્થિતિમાં ગંભીર ભૂલને પહોંચી વળવા માટે, સત્તામંડળને આવી આકસ્મિક રીતે અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરવાની મંજૂરી નથી, ખાસ કરીને

જ્યારે અટકાયતની કડક સત્તાઓનો ઉપયોગ કરવામાં આવે.તેથી, અહીં વર્ણવ્યા મુજબ કાયદાની ઉપરોક્ત દરખાસ્તોને ધ્યાનમાં રાખીને અદાલતનો સ્પષ્ટ અભિપ્રાય છે કે આદેશો મનની બિન-અરજીના દૂષણોથી પીડાય છે.

૬.૧૩ અહીં કોર્ટ ઉલ્લેખ કરવા માંગે છે કે સત્તાવાળાઓએ સંબંધિત દસ્તાવેજોની તપાસ કરી હોવાનું જણાય છે પરંતુ અટકાયતના આદેશને સ્થગિત કરવા માટે પૂરતા પ્રમાણભૂત વ્યક્તિલક્ષી સંતોષ પર પહોંચવામાં નિષ્ફળ રહ્યા છે.અલબત્ત, જો આ મુદ્દાને અટકાયત અધિકારી દ્વારા હાથ ધરવામાં ન આવ્યો હોત, તો કદાચ અદાલતે તેની અવગણના કરી હોત કારણ કે સસ્પેન્શન પછી પણ કહ્યું હતું કે, મનસુખભાઈએ દુકાનનો વહીવટ હાથ ધર્યો છે અને અરજદારે તેને મંજૂરી આપી છે.તેથી અનિયમિતતાનું પુનરાવર્તન કરવાની આશંકા મનસુખભાઈના કિસ્સામાં વાજબી ઠેરવી શકાતી હતી, પરંતુ અત્યાર સુધી વર્તમાન અરજદારની વાત છે, સત્તામંડળે ઉપરોક્ત બે મુદ્દાઓ પર પોતાનું મન પણ લગાવ્યું નથી, જે અટકાયતની સત્તાનો ઉપયોગ કરવાના મૂળને સ્પર્શે છે.સત્તામંડળ દ્વારા રજૂ કરાયેલી રજૂઆત અને અરજદાર નિર્દોષ વ્યક્તિ છે તે હકીકત વિશે કરવામાં આવેલી અન્ય રજૂઆતો પર કોર્ટ પ્રભાવિત નથી કે તેણે માત્ર મનસુખભાઈને દુકાન હાથ ધરવા અને તેનું સંચાલન કરવાની મંજૂરી આપી છે, કોર્ટે અન્યથા કાર્યવાહી કરી હોત અને નિર્ણય લીધો હોત, પરંતુ ઉપરોક્ત સંજોગો માટે કે અરજદારના લાઈસન્સના સસ્પેન્શનની અસર અને કાર્યવાહી શરૂ કરવાની

સંભાવના સાથે વ્યવહાર કરવામાં આવ્યો હોત.આના પરિણામે, અન્ય મુદ્દાઓમાં વધુ પ્રવેશ કર્યા વિના, કોર્ટનો મત છે કે આ એક પર્યાપ્ત સંજોગો છે જેના પર અટકાયતનો આદેશ રદ કરવા અને રદ કરવા પાત્ર છે.

૬.૧૪ ૨૦૦૪ (૧) જી. એલ. એચ. ૫૭ માં નોંધાયેલા ભારત સંઘ વિરુદ્ધ પટેલ મેનિકમ અને અન્યોના કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા આપવામાં આવેલા અન્ય એક નિર્ણયનો કોર્ટને ફાયદો છે, જેમાં અટકાયતના આદેશ સાથે વ્યવહાર કરતી વખતે નિર્ણયોના સિદ્ધાંતો, પેરામાં સમાવિષ્ટ સંબંધિત અવલોકનો પછી કરવામાં આવેલા અવલોકનો:૧૪ સંબંધિત છે તે અહીં પછી પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવે છે.

“૧૪. નિવારક અટકાયતના કિસ્સામાં કોઈ ગુનો સાબિત થતો નથી, ન તો કોઈ આરોપ ઘડવામાં આવે છે અને આવી અટકાયતનું સમર્થન શંકા અથવા વાજબીપણું છે અને કોઈ ફોજદારી સજા નથી જે ફક્ત કાનૂની પુરાવા દ્વારા જ સમર્થન આપી શકાય.નિવારક ન્યાય માટે પકડાયેલી, વાંધાજનક પ્રવૃત્તિઓને રોકવા માટે પગલાં લેવાની જરૂર છે.(રેક્સ વિ. નાલીદેવ; શ્રી કુબિક ડેરિયસ વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા જુઓ) પરંતુ તે જ સમયે, વ્યક્તિની સૌથી મોટી માનવ સ્વતંત્રતાઓ, એટલે કે, વ્યક્તિગત સ્વતંત્રતાથી વંચિત છે, અને તેથી, અટકાયતના કાયદાનું કડક અર્થઘટન કરવામાં આવે છે, અને પ્રક્રિયાગત સુરક્ષાનું ઝીણવટપૂર્વક

પાલન કરવું, જો કે, તકનીકી ફરજિયાત છે.સમાજમાં વ્યવસ્થા જાળવવાની આદિકાળની જરૂરિયાતની મજબૂરીઓ, જેના વિના વ્યક્તિગત સ્વતંત્રતાના અધિકાર સહિત તમામ અધિકારોનો આનંદ તેમના તમામ અર્થો ગુમાવશે, તે નિવારક અટકાયતના કાયદાઓ માટે સાચા સમર્થન છે.આ અધિકારક્ષેત્રને "શંકાના અધિકારક્ષેત્ર" તરીકે વર્ણવવામાં આવ્યું છે, અને લોકશાહી સમાજ અને સામાજિક વ્યવસ્થાની સ્વતંત્રતાના મૂલ્યોને જાળવવાની મજબૂરીઓ કેટલીકવાર વ્યક્તિગત સ્વતંત્રતામાં ઘટાડો કરે છે.(આર્યા ઉર્ફે અયુબ વિ. યુ. પી. રાજ્ય અને અન્ય) જુઓ.થોમસ જેફરસને કહ્યું હતું કે, લેખિત કાયદાનું નિષ્ઠાપૂર્વક પાલન કરીને આપણો દેશ ગુમાવવો એ કાયદો ગુમાવવો હશે, અર્થમાં અંતને વાહિયાત રીતે બલિદાન આપવું.કોઈ પણ કાયદો પોતે જ અંત નથી અને રાજ્યની સુરક્ષા અને રાષ્ટ્રીય આર્થિક શિસ્તને કારણે જરૂરી અનિષ્ટ તરીકે સ્વતંત્રતામાં કાપ મૂકવો એ કડક બંધારણીય પ્રતિબંધો હેઠળ સંચાલિત થવો જોઈએ.આવી બાબતોમાં એકમાત્ર મધ્યસ્થી બનવા માટે રાજ્યના કોઈપણ અંગને કોઈ કાર્ટે બ્લેન્શ આપવામાં આવતું નથી. "

૭. ઉપરોક્ત વિચિત્ર સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને, ખાસ કરીને જ્યારે અદાલત વર્તમાન અરજદારના સંદર્ભમાં દુકાનનું સંચાલન કરનારા મનસુખભાઈના કેસ સાથે વ્યવહાર કરી રહી ન હોય ત્યારે એવું માનવામાં આવે છે કે અટકાયતનો

આદેશ બુદ્ધિપૂર્વકના બિન-ઉપયોગથી પીડાય છે.આના પરિણામે અરજી સફળ થાય છે.અટકાયતનો વિવાદિત આદેશ રદ કરવામાં આવે છે અને આથી તેને રદ કરવામાં આવે છે.

૮. અરજદારના સંદર્ભમાં ઉપરોક્ત વિચિત્ર સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને, કોર્ટનો મત છે કે અરજદાર સામે અટકાયતના માપદંડને લગતા સંબંધિત સંજોગો સાથે તેના યોગ્ય પરિપ્રેક્ષ્યમાં વ્યવહાર કરવામાં આવ્યો નથી જે સત્તાના ઉપયોગને દૂષિત કરે છે અને કારણ કે તે મનની બિનઉપયોગની ખામીથી પીડાય છે, કોર્ટ પાસે અરજીને મંજૂરી આપવા સિવાય બીજો કોઈ વિકલ્પ બચ્યો નથી.તદનુસાર, જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા આદેશ No.DTN/ECA/૨/૨૦૧૮ તારીખ ૧૮.૦૬.૨૦૧૮ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા અટકાયતના વિવાદિત આદેશને રદ કરવામાં આવે છે અને રદ કરવામાં આવે છે.ખર્ચ અંગે કોઈ આદેશ વિના નિયમને સંપૂર્ણ બનાવવામાં આવે છે.

(એ. જે. શાસ્ત્રી,જે)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.